

**Filmová a televizní fakulta AMU v Praze Katedra
Fotografie**

Posudek magisterské diplomové práce

Autor/ka práce: Jakub Svoboda

Název práce: Nenormativní těla v performance a performativním umění

Posudek vedoucí práce

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): M.A. Hana Janečková Pgcert, CAS FAMU

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce B

Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu C

Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu B

Logičnost struktury práce, souvislost jejích kapitol B

Jazyková a stylistická úroveň práce B

Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě) B

Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava...A

Původnost práce, přínos k rozvoji oboru..B

Celkové hodnocení diplomové práce B

Magisterská práce Jakub Svobody se zabývá performance a performativním umění ve vztahu k nenormativnímu tělu v současném umění posledních deseti let. Tento časový horizont je dobře odůvodněný, vzhledem k tomu, že se autor soustředí obzvláště na roli sociálních médií jako nástroje distribuce obrazu, ale i jako prostředku utvářející samotného uměleckého vyjádření. Autor zasazuje jeho téma do širšího uměnovědního kontextu queer performance Vogue a Ball Culture od konce sedmdesátých let a propojuje tyto kontexty vlastním výzkumem do queer a LGBTQ komunit pracujících s performancí a rozhovory s autory/kami české performance posledních deseti let. Výchozím bodem práce je ovšem Svobodova vlastní umělecká tvorba a zájem o performance a performativní umění ve vztahu

k jeho specificky situované queer pozici. Proto považuji použití určitých performativních aspektů v samotném textu, tedy konkrétně použití klíčových pohybů taneční kultury Vogue Dance jako subkapitoly LSS, Old Way atd za konzistentní s vytyčeným tématem.

Obzvláště za dobře vypracovanou považuji část o performativitě a sociální fotografii Nathana Jurgensona a přemýšlení o performativitě emoji a meme. Dále se domnívám, že samotná kategorizace kapitol a subsekcí ukazuje velmi dobré pochopení základních teoretických pozic performance /gender, tělo, záznam, komodifikace, přítomnost a absence performerky a přemýšlení o viditelnosti a reprezentaci marginalizovaných skupin z intersekcionalních pozic /viz např. ableismu a queer komunity. Také je naprosto evidentní výzkum specifické historie tanečních queer komunit jak v českých tak i obzvláště New Yorkských kontextech a oceňuji obzvláště soustředění i na české kontexty v podobě rozhovorů - a pokud by tyto více teoreticky uchopené a podložené, tak by se jednalo o velmi hodnotný výzkum kontextů současné queer středoevropské performance.

Kde práce pokulhává je více precizním uchopení metodologie. I přes zmíněné odůvodnění vtěleného /embodied/ přístupu k výzkumu z vlastní pozice performerera, metodologii práce s intuicí by bylo vhodné v teoretické magisterské práci více ukotvit a vysvětlit, což by dalo více logiky metodologickému výběru a struktuře rozhovorů. Další problémem je uchopení klíčových definic výzkumu, či práce s vybranými zdroji, která by v určitých místech sklouzává k příliš zobecňujícímu či zjednodušujícímu čtení. Například termíny jako performance a performativita jsou dobře kontextualizované, a vhodně zpracované a podložené, ale samotné definice tělesné nenormativnosti ve vztahu k zobrazení, viditelnosti, subjektu a performance by měla být v více podložená akademickými zdroji, i přes to, že je evidentní, že autor termín chápe dobře. Také autor příležitostně odbočuje od tématu a v určitých částech by textu by prospělo celkové hlubší zpracování a soustředění se na relevantní teze a důkladnější stylistická úprava.

Autor vhodně vybral klíčové texty a autorky jako Catherine Wood či Jurgenson, i přesto by práci prospěl hlubší výzkum obzvláště queer a LGBTQ ve vztahu k reprezentaci a viditelnosti těla / Amelia Jones, Kinsey, David Getsy, José Esteban Munoz, Preciado aj. Pro další výzkum by se dalo přemýšlet o tématech jako archivace těchto typů performance a také možná zamyšlení nad vztahu těchto typů práce k institucím současného umění. Přes tyto námitky se ale domnívám, že je zde také na vině také celkově malá dostupnost této literatury v českých kontextech obzvláště době Covidu. Pracovat s tématem, které se velice rychle vyvíjí a je minimálně kanonizované vyžaduje množství samostatné práce a interdisciplinární metodiku, které se autor zhostil osobitým způsobem z pozice praktikujícího performerera. Se supervizí Jakub pracoval velice dobře a z velké většiny reflektoval mé komentáře a kritické poznámky. Proto navrhuji k obhajobě se známkou B.

